

Remissvar gällande promemoria Efterlevandestöd för barn som får vård eller boende bekostat av det allmänna, Ds 2020:27

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att ställa sig positiv till promemorians förslag till ändringar i lagstiftningen

Sammanfattning

Socialdepartementet föreslår i promemoria Ds 2020:27 att efterlevandestöd inte ska lämnas åt barn eller unga som får vård eller boende bekostat av det allmänna, t ex under vistelse vid institutioner, familjehem, HVB m fl. De föreslagna bestämmelserna motsvarar vad som gäller för underhållsstöd till barn och unga i motsvarande situationer. Nuvarande bestämmelser har inneburit att efterlevandestöd har tillämpats mer förmånligt än motsvarande bestämmelser för underhållsstöd.

Socialnämnden anser förslaget vara rimligt då barn och unga som får vård eller boende bekostat av stat eller kommun får sina behov tillgodosedda där, och att likvärdiga villkor är önskvärda för barn i samma situation. Nämnden vill dock påpeka att en konsekvens av förslaget blir att olika villkor kommer att gälla för barn med efterlevnadstöd och barn med barnpension, då det sistnämnda behåller denna även under placeringstiden

Underlag för beslutet

- Socialdepartementets promemoria Ds 2020:27 Efterlevandestöd för barn som får vård eller boende bekostat av det allmänna
- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-01-08 Remissvar gällande promemoria Ds 2020:27

2020-01-08

Diarienummer

SO 2020/0189

Ärendet

Barn som förlorat en eller båda av sina föräldrar har rätt till ekonomiskt stöd i form av barnpension. Om den avlidne föräldern saknar eller har låg inkomstpension får barnet i stället ett efterlevandestöd. Efterlevandestödet ska säkerställa att barn har en ekonomisk grundtrygghet även om de endast har rätt till en låg, eller ingen, barnpension. Efterlevandestödet motsvarar nivån på det underhållsstöd som lämnas i de fall då en bidragsskyldig förälder inte betalar underhållsbidrag. När efterlevandestöd lämnas som ersättning för eller komplement till barnpension, fyller det således upp barnpensionen till detta belopp.

Promemorian behandlar de fall då barn med efterlevandestöd beviljas insats i form av vård eller boende som bekostats av stat eller kommun. Syftet är att utreda om bestämmelserna om efterlevandestöd i dessa fall bör utformas på motsvarande sätt som gäller för underhållsstöd, nämligen att inget stöd lämnas när det allmänna bekostar kost och logi vid vård eller boende. De boenden som anges är:

1. institution,
2. familjehem eller bostad med särskild service för barn och ung- domar enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, eller
3. familjehem, stödboende eller hem för vård eller boende inom socialtjänsten, (6 kap. 1 § socialtjänstlagen [2001:453]) under en hel kalendermånad, jfr 106 kap. 8 §SFB.

Idag lämnas varken efterlevandestöd eller underhållsstöd när barnet eller den unge är beviljad insats i form av vård eller boende som bekostas av *staten*. När det gäller insatser som bekostas av *kommunen* lämnas inte underhållsstöd, däremot fortsätter efterlevandestöd att utgå. Nuvarande bestämmelser innebär därmed en mer förmånlig tillämpning vad gäller efterlevandestöd än för underhållsstöd. I promemorian konstaterar departementet att denna effekt inte har varit lagstiftarens avsikt och att det inte heller finns skäl till att hantera förmånerna på olika sätt i jämförbara situationer.

Socialdepartementets förslag

- Efterlevandestöd ska inte lämnas när en kommun under en hel kalendermånad beviljar insats för barnet i form av vård eller boende enligt LSS eller inom socialtjänsten.

2020-01-08

Diarienummer

SO 2020/0189

- För att försäkringskassan och pensionsmyndigheten ska få veta att barn eller unga får kommunal vård eller boende föreslår departementet att kommunerna ska bli skyldiga att meddela när vården eller boendet påbörjas eller avslutas.
- Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Socialnämndens synpunkter

Barn som förlorat en eller båda sina föräldrar är en utsatt grupp som ska tillförsäkras en grundläggande ekonomisk trygghet vilket också är efterlevandestödets syfte. Förslaget innebär å ena sidan en inskränkning i rätten till efterlevandestöd på så sätt att stödet inte kommer att lämnas i samma omfattning som i dag. Å andra sidan får de berörda barnen sin grundläggande trygghet tillgodosedd genom insatser från socialtjänsten under boendetiden. Det kan därför anses rimligt att efterlevandestöd inte lämnas då barn och unga beviljats vård eller boende i kommunal regi.

Utredningens syfte har varit att skapa likvärdiga och rättvisa villkor mellan barn som lämnas underhållsstöd och barn som får efterlevnadsstöd. I promemorian saknas dock en diskussion om den skillnad som genom förslaget skapas mellan de barn som uppbär barnpension och barn som erhåller efterlevnadsstöd som ett komplement till eller ersättning för låg eller ingen barnpension. Den förra gruppen behåller sin barnpension (med överförmyndarspär) även under placeringstid som bekostas av stat eller kommun. Barnpension är en av föräldrarna intjänad rättighet medan efterlevnadsstöd är en förmån som bekostas av staten. Oaktat detta blir konsekvensen att det barn vars föräldrar inte haft möjlighet att intjäna pension eller endast en låg pension, inte får kompensation för detta under boendetiden. Om vistelsetiden är lång kan det innebära en ansevärd summa som går förlorad för det enskilda barnet.

Vad gäller meddelandesplikt till försäkringskassa och pensionsmyndighet har socialnämnden inget att tillföra utredningens förslag.

Beredning

Remissen har besvarats av enheten för resurs och utveckling tillsammans med berörd enhetschef inom verksamhetsområde barn och unga.

Barnets bästa

Ärendet berör barn som uppbär efterlevnadsstöd under den tid de beviljats vård eller boende som bekostas av det allmänna. Förslaget innebär en inskränkning i barnets förmån men stat eller kommun

2020-01-08

Diarienummer

SO 2020/0189

bekostar samtidigt barnets allmänna levnadsomkostnader. Förslaget beaktar därmed barnkonventionens bestämmelser rätten till rimlig levnadsstandard.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Föredragning

Socialnämnden ställer sig positiv till förslagen i promemorian, men har lyft fram att en konsekvens av förslaget blir att olika villkor kommer att gälla för barn med efterlevnadstöd och barn med barnpension, då det sistnämnda behålls även under placeringstiden.

Annika Pettersson
socialdirektör

Johan Larsson Boström
biträdande socialdirektör

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsen
Akten

För kännedom: